



סודם של הפכים / זיוה ברכה גדרון

לפרשת נח

תשרי תשע"ח

קר בירושלים, מרגישים שהחורף בפתח לפחות בערבים, לנו היתה הצפה בבית.... כמה הרגע הזה של אחרי החגים מעלה את רמת הציפיות לרף גבוה ובמיוחד הצפייה ש"ימלא השם משאלות ליבינו לטובה"-. משאלות אלה שנאמרו בלחש ובקול בימי החגים..... והנה: גם גשם וגם הצפה....

זו בהחלט הרגשה שהתפילות נשמעות הקב"ה "משיב הרוח ומוריד הגשם", אנא שלח לנו עוד... , ואיזה ריח טוב יש לאדמה, כבר התחלנו לחזור לשגרה, ויחד עם זאת אנחנו זקוקים למידתיות לאיזון חובת האיזונים. לא המון גשם כי אז זה מציף, תורת הצמצום אמרנו? איזונים בין ההרבה למעט, אמרנו?

אני רוצה לסטות רגע מרעיון האיזון ולבקש עוד ועוד ועוד גשם ושהשם יעזור לנו כשזה הרבה ומציף.... שפע גשמיות, שפע שעולה על גדותיו. זה אומר שיש להרחיב את הכלים לקבלת השפע...איך?

נחזור לתחילת הפרשה, היא מוצפת במים, מי הברכה הופכים למבול כי האדם לא ידע גבולות? או שמא כי רצה האדם להיות אלוהים בעצמו ולבנות מגדל בבל שמבלבל את היוצרות? מגדל בבל בפרשתינו מגיע אחרי המבול ואחרי נח ואחרי שהארץ שקטה. מה יש בקיום האנושי שכל הזמן מחייב דרמות? בשפה היהודית קוראים לזה: שבר ולפוטנציאל שהשבר יתהפך קוראים תקווה, הרגע שהאדם עוזק לעצמו הוא, התיקון. **משבירה לתיקון** (שם ספרו המצויין של ד"ר ברוך כהנא)

בואו ניזכר לרגע מה קרה רק לפני שבוע.

העולם ניברא, היינו בגן עדן, נבראה האישה נבראה הזוגיות ואיתה גם הקונפליקט השני או השלישי, עלי אדמות והראשון, שמסתיים בלא פחות מרצח איש את אחיו ולאחריו, האדם משחית את הארץ, אותה ארץ שאמורה להכיל את יצורי האדמה.

ממה מיה הכל קורה מהר...



“כי השחית כל בשר את דרכו על הארץ”, מה גורם לבני האדם, להרוס כל כך, את עצמם, את יחסיהם ואת הטבע? מאיפה יצר ההרס הזה?

אולי מרגע שנבראו בני האדם, אדם ואישה הם **חווים את הפער בין המציאות לבין פנטזיית גן העדן**. לא רק שהיינו קרובים לגן עדן, ממש חיינו בגן עדן. אנחנו עכשיו חווים את הפער בין המציאות הגן עדנית שהיתה יכולה להיות לנו ובין המציאות הקונפליקטואלית המתקשה להתפייס ובמיוחד מתקשה לעשות מקום לכולם!

פרוייד קרה למימד ההרסני שבנו “משאלת המוות”. והרי אנחנו נולדנו עם יצר החיים, מה אם כך קרה כאן? **“נבהלנו מאוד... נבהלנו מאוד... לדעתי, מהאחריות, אפילו מהכבוד ומהגדולה שאנחנו נזר הבריאה**. מכירים את ה“כשרון” שלכם לקלקל קצת, קצת הרבה דווקא כשטוב...הנה דוגמא בפרשה לקלקול עצום.

בחסידות, זו שנותנת לנו תמיד סיכוי כבר נאמר, על ידי רבי נחמן: **“אם אתה מאמין שאפשר לקלקל תאמין שאפשר לתקן”**. איך מתקנים קלקול?

כבר בפרשה בראשית הקודמת נאמר “וירא אלוהים כי רבה רעת האדם בארץ וכל יצר מחשבות לבו רק רע כל היום.” **“ויתעצב אלוהים אל ליבו, הרגש הזה המובא כאן בתורה הממעטת לתאר רגשות הוא מכמיר לב, אלוהים לא כועס עדיין, הוא קודם כל עצוב ממה שעוללו בניו למקום שברא**.

ואז כמו שתמיד חשבתי מתחת לכל כעס יושב עצב גדול...או אז הקב“ה מבקש למחוק את הפרק במחשב ולהדביק מחדש.. המבול ימחה הכל ונתחיל שוב.

מה עוד צריך לעשות כדי לא לקלקל את היחסים העדינים בין הורים לילדיהם, בין מורים לתלמידיהם, בין חברים בין אחים ובני משפחה, בין דתיים לחילונים. כי לקלקל ככה ממש בכוח, זה ניקרא: להשחית! ואנחנו מצווים על “בל תשחית”

אז מה, זה מה שיקרה? בכל פעם שנשחית את המקום הקב“ה ימחה הכל ונתחיל מחדש? היהדות לא מפצלת את הבריאה לבריאת הטוב לעומת הרע. **הטוב והרע נבראו על ידי האל**. מהרגע שגורשנו מגן העדן תפקידנו לגלות ולברר על פי החסידות, **לברור את הרע מהטוב**, ולהוציא את הטוב מהרע. “העלאת ניצוצות” קוראים לזה.



גם בפרשה שלנו, הרע מבורר כך שמתחילים מחדש יחד עם משהו מהישן – והטוב. הקב"ה בוחר באדם אחד בנח ואשתו והחיות שנבחרו להיות זכר לאותו עולם ישן (לא כל כך ישן..). שאיתו נתחיל מחדש. ולמה נח דווקא? כי – נח מצא חן בעיני ה'. ולמה? **כי הוא צדיק ותמים.**

אם מישהו או מישהי רק צדיקה זה לא היה עובר ואם הוא או היא רק תמימים גם לא. צדיקה ותמימה – עוברים! מציאת חן היא משאת נפשינו גם החריפים שביננו אוהבים למצוא חן, אנחנו רוצים למצוא חן ככה מתפתחים יחסים. ומהו החן הזה? צדיק ותמים. מי שיש בו משהו צדיקי (לא צדקני מידי..). והוא תמים (פחות מתחכם...) יש בו חן לפעמים בשביל למצוא חן אישה עוברת איזה מבול נכנסת לתיבה ורגע יוצאת החוצה כמו איזו יונה איזה מחפשת שלום מבפנים מבחוץ מוצאת עלה של זית....

"עשה לך תיבת עצי גופר קינים קינים תעשה את התיבה..."

ולמה תיבה?

כי,

"ואני הנני מביא את המבול מים על הארץ לשחת כל בשר אשר בו רוח חיים מתחת השמיים כל אשר בארץ יגוע."

בספר התורה הבא ספר שמות מושם משה הקטן בתיבת גומא, שמוליכה אותו עד נסיכות מצרים..... יש משהו בצמצום הזה בכניסה פנימה לתיבה שמאפשרת אינקובציה תהליך הבשלה מחדש של יחסים.

הקב"ה בורא מחדש את העולם בתוך תיבה! איזו מלאכת צמצום. רצה לברוא עולם בפאר בגדול ושופע, מרהיב צבעוני והנה "נאלץ" לברוא מחדש בקטן..

כוח הצמצום האלוהי מהווה מודל גם לנו, מה שיצטמצם יעשה מקום למה שיתחדש.

הבעש"ט אמר כי תיבה היא תיבת המילים והאותיות והצוהר שיפתח יפתח על ידי המילים.

יש לנו צוהר – לפעמים צריך פתח קטן, סדק קטן שדרכו וממנו תפתח התחלה חדשה.....



ויש לנו יחסים בין פנימה ו- החוצה

מי יודיע לכולם ש"קלו המים" ואפשר לצאת החוצה? – היונה .

לא העורב שגם נישלח אלא היונה . עדינות, כבר אמרנו? ביונה יש רכות כמה חשובה הרכות בתוך יחסים כמה לפעמים מרוב משימות שכחנו את הרכות. לפעמים מה שמאפשר רכות זה מעברים

מושג אהוב עלי: **מ ע ב ר י ם ! אפשר לגדול מחדש אם יש מעברים, אם יש חלון החוצה. יש פנים ויש חוץ ויש מרחב מעבר ביניהם ...**

גם המעברים בין טוב לרע הם חלק מכוח הבחירה שנ תן לנו הקב"ה, שאני חושבת שברא אותנו בכזו תמימות וכזו אהבה ומבין שאם אילץ אותנו לבחור בין טוב לרע יש בנו משניהם ואנחנו ניצטרך לדלג בחוכמה בין הכוחות הללו בשביל לחיות ולתת לחיות !

בתהליכי המעבר הלא פשוטים האלה אנחנו בוחנים כוח אמונה וסבלנות , מיצירה להרס ומהרס לבנייה מחדש . לפעמים המעברים רכים יותר מאלה, וכשזה כך סימן שגדלנו קצת.

ויסכרו מעיינות תהום וארובות השמיים....ותנח התיבה.

לפעמים מה שהציף את הכל זקוק לרוח, לנשמה, לרוח אלוהים כדי להרגיע את הרעש, את המבול, את מה שעלה על גדותיו. לפעמים אנחנו זקוקים לתיבה כדי להתכנס פנימה ומשם לצאת שוב החוצה. הלוואי שנצליח להרגיע ולהתחיל מחדש .

ההפכים שלנו להשבוע :

לעשות תיבה, להתכנס פנימה ולעשות סדר וגם לצאת החוצה לפרוץ מתוך התיבה .

להרגיע את מערכות הנפש לנוח ולהתכנס פנימה אל תיבה וגם למצוא הדרך להושיט שוב יד החוצה

שבת שלום



הדברים ניכתבו לעילוי נשמת אבי בן ציון בן זימבול איש חכם, תם וישר
ולעילוי נישמת אימי אסתר בת זימבול אשת חיל אוהבת אדם באשר הוא

ולרפואת ניסים בן אסתר אדם עמוק וטוב

לרפואת יעקב חפצדי בן חנה

לזכרה של אימי הצדיקה אסתר בת זימבול

לזכרה של ליזה אלישבע בת אסתר המתוקה

לזכרו של ראובן בן הלנה טוב הלב

לרפואה שלמה למרדכי בן ינטה

לרפואה שלמה לאהרון בן ג'וליה

לרפואת רן בן אסתר

לרפואת שרה בת אסתר

לרפואת נפתלי בין עטרה

לרפואת חיה ניצה בלומה בת טובה

וארוכה ושיזבא(הצלה) ומרפא ובני חיי אריכי ומזוני ושמחה לכל מי שיוצא מחוץ לתיבה , נימצא בתוך התיבה ו
במעברים .